

Do:

Ursula Von Der Leyen

Przewodnicząca Komisji Europejskiej

Komisja Europejska

Rue de la Loi/Wetstraat 200

1049 Bruksela, Belgia

Bruksela, 4 lutego 2025 r.

Dotyczy: Zakaz handlu i działalności gospodarczej UE z izraelskimi nielegalnymi osiedlami na Okupowanym Terytorium Palestyńskim

Szanowna Przewodnicząca!

My, niżej podpisane organizacje praw człowieka, związki zawodowe i grupy społeczeństwa obywatelskiego, wzywamy Komisję Europejską do podjęcia działań w celu zakazania wszelkiego handlu i działalności gospodarczej między UE a nielegalnymi osiedlami Izraela na Okupowanym Terytorium Palestyńskim (OTP), w tym we Wschodniej Jerozolimie. Takie działanie jest niezbędne, aby UE i jej państwa członkowskie wypełniły swoje zobowiązania wynikające z prawa międzynarodowego.

19 lipca 2024 r. Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości (MTS) wydał przełomową opinię doradczą^[1] potwierdzającą, że państwa nie mogą uznawać, pomagać ani wspierać bezprawnej sytuacji wynikającej z izraelskiej okupacji terytorium Palestyny. Trybunał wyjaśnił, że wszystkie państwa mają „*obowiązek (...) powstrzymania się od wchodzenia w relacje gospodarcze lub handlowe z Izraelem dotyczące [OTP] lub jego części, które mogą wzmocnić jego bezprawną obecność na tym terytorium*” oraz „*podjęcia kroków w celu zapobieżenia stosunkom handlowym lub inwestycyjnym, które pomagają w utrzymaniu nielegalnej sytuacji stworzonej przez Izrael w OTP*”.

Obecna polityka UE polegająca na różnicowaniu towarów wyprodukowanych w Izraelu i tych wyprodukowanych w osiedlach nie spełnia tych zobowiązań. Obecne rozróżnienie odmawia preferencyjnych warunków handlowych dla towarów pochodzących z osiedli, jednak nadal umożliwia takim towarom na wejście na rynek UE. Jest to sprzeczne ze zobowiązaniami wynikającymi z międzynarodowego prawa humanitarnego oraz z orzeczeń MTS, które **wymagają całkowitego zakazu handlu i prowadzenia działalności gospodarczej z nielegalnymi osiedlami Izraela.**

Handlując z nielegalnymi izraelskimi osiedlami, Unia Europejska, jej państwa członkowskie i unijne firmy nie tylko naruszają swoje własne zobowiązania prawne, ale także przyczyniają się do poważnych i systemowych naruszeń praw człowieka i innych praw międzynarodowych leżących u podstaw osadnictwa. Orzeczenie MTS szczegółowo określiło te kwestie, stwierdzając, że ustawodawstwo i polityka Izraela stanowią naruszenie art. 3 Międzynarodowej konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej (CERD), która zakazuje segregacji rasowej i apartheidu.

Państwa członkowskie UE wielokrotnie wydawały oświadczenia, w których jednogłośnie potępiały izraelskie osadnictwo jako nielegalne w świetle prawa międzynarodowego i stanowiące istotną przeszkodę w osiągnięciu rozwiązania dwupaństwowego[2]. W oświadczeniach tych często zwracano uwagę, że osadnictwo prowadzi do poważnych nadużyć, w tym przymusowych eksmisji, wyburzeń infrastruktury cywilnej (często wymierzonych w projekty finansowane przez UE), konfiskat gruntów, przymusowych przesiedleń i powszechnej przemocy ze strony wspieranych przez państwo osadników i sił izraelskich. Państwa członkowskie UE uznały te nadużycia za tak poważne, że przewyciężyły podziały i nałożyły ukierunkowane sankcje na ograniczoną liczbę osadników i podmiotów powiązanych z osadnikami.

Jednak pomimo konsensusu UE co do nielegalności osiedli i ich związku z poważnymi nadużyciami, UE nadal prowadzi z nimi handel i zezwala na prowadzenie działalności gospodarczej, przyczyniając się do poważnych naruszeń praw człowieka i prawa międzynarodowego, które są nieuchronnie powiązane z utrzymaniem i ekspansją osiedli.

W świetle pilnej potrzeby zapewnienia zgodności z prawem międzynarodowym oraz powstrzymania wkładu UE, państw członkowskich i przedsiębiorstw w poważne nadużycia ze strony Izraela, wzywamy Komisję do natychmiastowego podjęcia następujących działań:

1. **Wprowadzenia przepisów zakazujących handlu z osiedlami i inwestowania w nie:** Zaproponowane akty prawne zakazujące wszelkiego importu i eksportu towarów i usług z i do nielegalnych izraelskich osiedli w OTP, a także inwestycji w nich; jednocześnie zauważamy, że Komisja jest uprawniona do zaproponowania zakazu handlu z osiedlami w ramach Wspólnej polityki handlowej, co sama przyznała[3];
2. **Wydania wzmocnionego dokumentu w zakresie doradztwa biznesowego:** W oczekiwaniu na przyjęcie takich przepisów, opublikowania wzmocnionego dokumentu doradczego zniechęcającego europejskie przedsiębiorstwa do działań przynoszących korzyści izraelskim osiedlom. Powinien on pójść znacznie dalej niż obecny dokument doradczy UE[4], tak, aby zniechęcić do wszelkiego handlu z osiedlami (jak zrobiła to Norwegia[5]) oraz do współpracy z izraelskimi bankami i przedsiębiorstwami działającymi w nielegalnych osiedlach ze względu na znaczne ryzyko przyczynienia się do poważnych naruszeń praw człowieka i prawa międzynarodowego. Powinien też zapewnić spójność wartości w całym łańcuchu dostaw.

Oczekujemy na szybką odpowiedź i mamy nadzieję, że Komisja Europejska niezwłocznie podejmie środki niezbędne do przestrzegania prawa międzynarodowego i zakończenia współudziału w nadużyciach.

Z poważaniem,

1. 11.11.11
2. A Plataforma Unitária de Solidariedade com a Palestina (PUSP)
3. Academics for Palestine - Ireland
4. ACT Alliance EU
5. Act Church of Sweden
6. ActionAid Denmark
7. ActionAid France
8. ActionAid International
9. ActionAid International Italia E.T.S.
10. ACV-CSC Belgium
11. Al Mezan Center for Human Rights
12. Al-Haq
13. Al-Haq Europe
14. Amis de Sabeel France
15. Amnesty International
16. Anti-Racist Forum ry
17. AOI ETS
18. ARCI
19. Association Belgo-Palestinienne WB
20. Association Culture et Paix (ACP)
21. Association des Universitaires pour le Respect du Droit International en Palestine (AURDIP)
22. Association France Palestine Solidarité
23. Assopace Palestina
24. Belgian Academics and Artists for Palestine/Belgian Campaign for Academic and Cultural Boycott of Israel (BA4P/BACBI)
25. BePax
26. Biblioteca publica
27. Broederlijk Delen
28. Business and Human Rights Resource Centre
29. Cairo Institute for Human Rights Studies (CIHRS)
30. CAMPAGNA PONTI E NON MURI - PAX CHRISTI ITALIA
31. Caritas Europa
32. CCFD-Terre Solidaire
33. CEDETIM
34. Centre for Research on Multinational Corporations (SOMO)
35. CGTP-IN
36. Child Rights International Network (CRIN)
37. Chrétiens de la Méditerranée
38. Christian Aid Ireland
39. CIDSE
40. CNCD-11.11.11
41. CNE CSC Belgium
42. Comité de Solidaridad con la Causa Árabe
43. Confederación Sindical de Comisiones Obreras (CCOO)
44. Confédération générale du travail (CGT)
45. Conselho Português para a Paz e Cooperação
46. COSTRUTTORI DI PACE
47. CRID
48. CULTURE DE PALESTINE

49. Danish Muslim Aid
50. De-Colonizer
51. Defence for Children International
52. DIAKONIA (Sweden)
53. Društvo OV-CA
54. Dutch Scholars for Palestine
55. Een Andere Joodse Stem (Another Jewish Voice, Belgium)
56. EinStaat – Konfliktzonen Kunst & Denkkollektive - OneState Embassy Art collective
57. Ekō
58. Entraide et Fraternité
59. Eurocadres
60. EuroMed Rights
61. European Coordination of Committees and Associations for Palestine - ECCP
62. European Legal Support Center
63. European Middle East Project (EuMEP)
64. European Trade Union Network for Justice in Palestine
65. Fackförbundet ST
66. Fédération Artisans du Monde
67. Fem-R ry
68. Finnish Development NGOs - Fingo
69. Finnish Refugee Advice Centre
70. Finnish Women's Association Unioni (Naisasialiitto Unioni ry)
71. Finnwatch ry
72. FLC CGIL
73. Forum Ziviler Friedensdienst e.V.
74. France Amérique latine FAL
75. GLAN | Global Legal Action Network
76. GREI 250
77. Helsinki Pride Community
78. Human Rights Watch
79. Humanitas - Centre for Global Learning and Cooperation
80. INTAL
81. International Federation for Human Rights (FIDH)
82. International Media Support
83. International Rehabilitation Council for Torture Victims (IRCT)
84. Intersindical Valenciana
85. Ireland-Palestine Solidarity Campaign
86. ISCOD SINDICALISTAS SIN FRONTERAS
87. Istituto Italiano di Ricerca per la Pace – Corpi Civili di Pace
88. Jeunes FGTB
89. Judeus pela Paz e Justiça
90. Kommunal, Swedish Municipal Worker's Union
91. La Cimade
92. medico international
93. Mladí zelení, z.s.
94. Mondiaal FNV
95. Movimento pelos Direitos do Povo Palestino e pela Paz no Médio Oriente - MPPM
96. MUNDUBAT
97. Ne naším jménem! - Za spravedlivý mír na Blízkém východě
98. Netzwerk Ökumenisches Begleitprogramm in Palästina und Israel in Deutschland e.V

99. Nuorten mielenterveysseura - Yeesi ry
100. Olof Palmes Internationella Center
101. Organizacija za participatorno družbo
102. Oxfam
103. OZ Prirodzene
104. Palestina Solidariteit vzw
105. Palestina.lt
106. PAX
107. pax christi Diözesanverband München und Freising
108. pax christi Dt. Sektion e.V.
109. Pax Christi Flanders
110. Pax Christi International
111. Pax Christi Italia
112. Paz con Dignidad
113. Peace Institute, Ljubljana
114. PIC - Legal Center for the Protection of Human Rights and the Environment
115. Plan International
116. Plateforme des ONG françaises pour la Palestine
117. PROJA Institut
118. Proti dehumanizaci
119. Red Universitaria por Palestina (RUxP), ES.
120. REF- Réseau Euromed France
121. Réseau Euromed France
122. RESEAU FEMINISTE "RUPTURES" FRANCE
123. ResQ - People Saving People
124. Rete Italiana Pace e Disarmo
125. Rete Ricerca e Università per la Palestina, Italy
126. Sadaka-the Ireland Palestine Alliance
127. Saplinq, o.z.
128. Setä LGBTQI+ Rights Finland
129. Sindicato Andaluz de Trabajadores (SAT)
130. Sindikat Mladi plus (Trade Union Youth Plus)
131. Slovene Philanthropy
132. SOLIDAR
133. SOUTIEN BELGE OUTRE-FRONTIERES - SB OVERSEAS
134. Sumud - the Finnish Palestine Network
135. Swedish Peace and Arbitration Society
136. The Finnish League for Human Rights
137. The Kvinna till Kvinna Foundation
138. The National Council of Women of Finland
139. The Rights Forum
140. Trans ry / Trans Association
141. UGT
142. Umanotera
143. Un Ponte Per (NGO)
144. Union syndicale Solidaires (France)
145. United Against Inhumanity (UAI)
146. UnPontePer
147. Vida Justa
148. Viva Salud

149. Vrede vzw (Belgium)
150. Vredesactie
151. VSS FF UL (Visokošolski sindikat Slovenije - sindikalna celica Filozofske fakultete v Ljubljani)
152. Weltfriedensdienst e.V.
153. World Organisation Against Torture (OMCT)
154. ZASUK - sindikat za ustvarjalnost in kulturo
155. Zavod Tri / Three Institute
156. Zavod za podporo civilnodružbenih iniciativ in multikulturno sodelovanje Pekarna Magdalenske mreže Maribor

[1] Opinia doradcza MTS, *Konsekwencje prawne wynikające z polityki i praktyk Izraela na okupowanym terytorium palestyńskim, w tym we Wschodniej Jerozolimie*, 19 lipca 2024 r., <https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/186/186-20240719-adv-01-00-en.pdf>.

[2] Najnowsze, wśród wielu: https://www.eeas.europa.eu/delegations/un-geneva/hrc57-item-4-general-debate-human-rights-situations-require-council%E2%80%99s-attention_en?s=62.

[3] Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2021/1484 z dnia 8 września 2021 r., motyw 11), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021D1484&from=EN>.

[4] *Wspólne komunikaty mające na celu podnoszenie świadomości obywateli i przedsiębiorstw UE w zakresie zaangażowania w działalność finansową i gospodarczą w rozliczeniach*, 30 czerwca 2013 r., https://www.eeas.europa.eu/eeas/common-messages-aimed-raising-awareness-among-eu-citizens-and-businesses-regarding-involvement_en.

[5] Komunikat prasowy, *Do not engage in trade and business cooperation that serves to perpetuate Israel's occupation of Palestine*, 22 października 2024 r., <https://www.regjeringen.no/en/aktuelt/do-not-engage-in-trade-and-business-cooperation-that-serves-to-perpetuate-israels-occupation-of-palestine/id3061358/>.